T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 100
KARAR NO : 2016 / 147
KARAR TR : 14.3.2016

ÖZET: 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde; "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir." hükmüne yer verilmiş olup, bu madde kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemelerdir. Buna karşın, Bölge İdare Mahkemesinin yasa metninde geçtiği şekilde yüksek mahkeme olarak kabulü mümkün olmadığından 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde belirtilen koşulların oluşmaması nedeniyle, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-A.B.
2-M.B.
Vekili : Av. A.Y.
Davalılar : 1-Ünseli Belediyesi
2- Muradiye Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. E.B.

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde; "Müvekkillerim A.B. ve M.B. kardeş olup Muradiye'nin Ünseli beldesinde abdi mevkisinde bulunan 86 parsel numaralı arazinin müşterek malikidirler müvekkilim A.B. ise ünseli beldesi abdi mevkisinde bulunan 83 parsel numaralı arazinin sahibidir. Ünseli Belediyesi tarafından yapılan kanalizasyon çalışması müvekkillerimin tarlalarının tam ortasından geçip tarlalarında büyük zarar oluşturmuştur. Gerek bu çalışma yapılmadan önce gerekse de yapılması esnasında müvekkillerim bu durumdan haberdar edilmemiş. Belediye tarafından arazilerinde izinsiz çalışma yapılmıştır.

13.12.2012 tarihinde durumdan haberdar olan müvekkillerim bu oluşan zararlarının tazmini için belediyeye yazılı talepte bulunmuştur. Ancak üzerinden epey zaman geçmesine rağmen ve de ilkbaharın gelmesinden dolayı belediyenin herhangi bir çalışmada bulunmaması müvekkillerim tekrardan belediyeye zararın tazmini için başvurmuşlar ve belediye yetkilileri tarafından kendilerine herhangi bir yardımda bulunulmayacağı ifade edilmiştir.

Bilindiği üzere bölge halkı geçimini tarım ve hayvancılık ile sağlamaktadır. Belediye tarafından izin alınmadan karşılığı ödenmeden müvekkillerimin tarlasından geçirilen bu kanalizasyon hattı tarım ve hayvancılık ile uğraşan müvekkillerimi ciddi anlamda mağdur etmiştir. Yaklaşık 30 dönüm arazisi belediyenin bu kazı çalışmasında zarara uğramış ve kullanılamaz hale gelmiştir.

Daha sonra davalı idareye vermiş olduğumuz dilekçe ile, söz konusu yerin kamulaştırılması ve bedellerinin müvekkillerime ödenmesini talep etmemize rağmen bugüne kadar herhangi bir işlem ve ödeme yapılmamıştır. Bu sebeple müvekkillerim maliki bulundukları taşınmazların yasaya aykırı olarak el atılması nedeniyle zarara uğramışlardır." demek suretiyle fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak şimdilik 1.000,00 TL'nin haksız fiilin vuku bulduğu tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi: 22.05.2014 gün ve E:2013/132, K:2014/141 sayılı kararı ile özetle; davada idari yargı yerinin görevli olduğunu belirterek davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Davacılar vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Van 2.İdare Mahkemesi: 07.01.2015 gün ve E:2014/726 sayı ile özetle; "…mülkiyeti davacılara ait taşınmazlara, kamulaştırma yapılmaksızın kanalizasyon hattı döşemek suretiyle fiilen el atıldığından bahisle meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın haksız fiilden (kamulaştırmasız el atmadan) doğan bir tazminat davası sayılacağı ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır." demek suretiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda

karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI:2015 gün ve E:2015/111, K:2015/128 sayılı kararı ile özetle; "Dosya kapsamında yapılan incelemede; İdare Mahkemesince, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen idari yargı dosyası içerisinde Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararı bulunmakta ise de, bu kararın kesinleşip kesinleşmediği dosya kapsamından anlaşılamadığından Başkanlığımızın 04.02.2015 günlü yazısı ile, Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 22.05.2014 gün ve E:2013/132, K:2014/141 sayılı görevsizlik kararının kesinleşme durumunu gösteren onaylı bir örneği istenilmiş; bunun üzerine anılan mahkemece, tarafların gerekçeli kararın tebliğine ilişkin herhangi bir müracaatta bulunmaması nedeniyle dosyanın henüz kesinleşmemiş olduğu belirtilmiştir.

Olayda, Van 2.İdare Mahkemesince, görevli merciin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasanın 19.maddesi kapsamında Mahkememize başvurulmuş olmasına karşın, Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararı henüz kesinleşmediğinden, 2247 sayılı Yasanın 19. maddesinde öngörülen "kesin ve kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine" koşulu geçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasanın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Van 2.İdare Mahkemesince yapılan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir." şeklindeki gerekçesiyle başvurunun reddine karar vermiştir.

Bu karar üzerine Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi; uyuşmazlığa konu 22.05.2014 gün ve E:2013/132, K:2014/141 sayılı mahkeme kararını taraflara tebliğe çıkartmış, tarafların kararı temyiz etmemesi üzerine kararı 30.04.2015 tarihinde kesinleştirmiştir.

Bu aşamadan sonra Van 2. İdare Mahkemesi 13.04.2015 gün, E:2014/726, K:2015/432 sayılı kararı ile özetle; davada adli yargı yerinin görevli olduğunu belirterek davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

Davacı vekili 27.05.2015 havale tarihli dilekçesi ile Van 2. İdare Mahkemesi'nin 2014/726 Esas, 2015/432 Karar sayılı kararının bozularak, davanın görevli Van 2. İdare Mahkemesinde görülmesine karar verilmesi istemiyle Van Bölge İdare Mahkemesine itirazda bulunmuştur.

Van Bölge İdare Mahkemesi: 07.01.2016 gün ve E:2015/1057 sayılı kararı ile "Dosyanın incelenmesinden, kapatılarak davalı idareye devredilen Ünseli Belediyesinin talebi üzerine İller Bankası tarafından ihale yolu ile özel bir şirkete yaptırılan Ünseli kanalizasyon şebeke hattı çalışması sırasında, mülkiyeti davacılara ait Muradiye İlçesi, Ünseli Köyü, Abdi Mevkii, 83 ve 86 nolu parsellerde bulunan taşınmazların ortasından kanalizasyon borusu geçirildiğinden bahisle Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/132 esasına kayden haksız fiilden kaynaklanan tazminat davası açıldığı, anılan Mahkemece, davanın idari yargıda görülmesi gerektiğinden bahisle davanın reddine yönelik olarak verilen 22.05.2014 gün ve 2014/141 sayılı kararın ardından da aynı olay nedeniyle 1.000,00 TL tazminata hükmedilmesi istemiyle İdare Mahkemesinin 2014/726 esasına kayıtlı işbu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu; özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Olayda, söz konusu taşınmazların halen davacılar adına kayıtlı olduğu, diğer yandan idarece herhangi bir kamulaştırma işlemi yapıldığı yönünde bir iddia veya dosyada buna ilişkin bir bilgi - belge bulunmadığı gibi yüklenici şirket ile idare arasında yapılan yazışmalardan, söz konusu taşınmazların şahıs mülkiyetinde olduğunun bilindiği ve idarece bu konuda gerekli işlemlerin yapılmasının talep edildiği görülmüştür.

Bu sebeple, mülkiyeti davacılara ait taşınmazlara, kamulaştırma yapılmaksızın kanalizasyon hattı döşemek suretiyle fiilen el atıldığından bahisle meydana geldiği ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın haksız fiilden (kamulaştırmasız el atmadan) doğan bir tazminat davası sayılacağı ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2547 sayılı Kanun'un 20. maddesi gereğince dosyanın görevli yargı yolunun belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, durumun Mahkemesine bildirilmesine" şeklinde karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇEUyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 14.3.2016 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde yapılan incelemeye göre; haksız fiilden kaynaklanan tazminat davasında; davacı vekili tarafından adli yargı yerinde dava açıldığı, Muradiye Asliye Hukuk Mahkemesince 22.05.2014 gün ve E:2013/132, K:2014/141 sayılı karar ile davada idari yargı görevli olduğundan bahisle davanın görev yönünden reddine karar verildiği ve bu kararın temyiz edilmeyerek kesinleştiği, sonrasında idari yargıda aynı istemle dava açıldığı, Van 2.İdare Mahkemesince 07.01.2015 gün ve E:2014/726 sayılı karar ile 2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca davada adli yargının görevli olduğundan bahisle dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verdiği, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'nın 2.3.2015 gün, E:2015/111, K:2015/128 sayılı kararı ile 2247 sayılı Yasanın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Van 2.İdare Mahkemesince yapılan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddine karar verildiği, bu aşamadan sonra Van 2. İdare Mahkemesi'nce başvuru redde konu edilen eksiklik giderildiğinden bahisle dava dosyasının yeniden mahkememize gönderilmesi gerekiyorken, 13.04.2015 gün, E:2014/726, K:2015/432 sayılı

kararı ile davada adli yargı yerinin görevli olduğu belirtilerek tekrar davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bu karara karşı yapılan itiraz başvurusu üzerine dosyanın Van Bölge İdare Mahkemesine gönderildiği, Van Bölge İdare Mahkemesinin 07.01.2016 gün ve E:2015/1057 sayılı kararı ile, davada adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 20. maddesi uyarınca dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Başvuruya konu 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde; "Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir." hükmüne yer verilmiştir. Yasa metninde de anlaşılacağı üzere, bu madde kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemelerdir ve bölge idare mahkemesinin yasa metninde geçtiği şekilde yüksek mahkeme olarak kabulü mümkün değildir. Her ne kadar 2577 sayılı Yasa'nın geçici 8. maddesindeki düzenleme nedeniyle henüz uygulamaya geçmese de, 18.6.2014 tarih ve 6545 sayılı Yasayla 2576 sayılı Kanun'un 3/A maddesinin b fikrasında yapılan değişiklik gereğince bölge idare mahkemelerine; "istinaf başvurularını inceleyip karara bağlama" yetkisi verilse ve yeni düzenlemeden sonra artık bölge idare mahkemeleri de bir nevi temyiz mercii olsalar da, 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde, istinaf incelemesi yapan üst derece mahkemelerinin de bu maddeye dayanarak Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmaması nedeniyle bu mahkemelerce, 2247 sayılı Yasa'nın 20. maddesi kapsamında Mahkememize başvuru yapılması mümkün değildir.

Ancak, bölge idare mahkemesinin incelemekte olduğu bir dosyada, başka bir yargı koluna mensup mahkemenin görevli olduğunu düşünmesi halinde ve diğer yargı kolundaki görevsizlik kararının kesinleşmesi koşuluyla varlığını ileri sürdüğü görev uyuşmazlığının çözümü için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi gereğince Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmasında herhangi bir engel bulunmamaktadır. Yapılan başvurunun kabulü ve incelenebilmesi için de, müracaatın Yasa'nın 19. maddesine göre yapılması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, başvuruda 20. maddede belirtilen koşulların oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ: Başvuruda 20. maddede belirtilen koşulların oluşmadığı anlaşıldığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan BAŞVURUNUN REDDİNE 4.3.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN